

простежується й на прикладі українсько-німецьких пареміологічних паралелей, як-от: нім. *Großer Vogel, großes Nest* (дослівно: *Великій птиці – велике гніздо*) й укр. *Великому кораблю – велике плавання – «надзвичайну людину чекає і велика плідна діяльність»* тощо.

Висновки дослідження. Цілком закономірно, що, функціонуючи передусім як оцінні мовні знаки, пареміологічні одиниці і німецької, й української мов сконцентровують увагу на людині, її оточенні, рисах характеру і т. ін. Цим, власне, і зумовлена систематизація пареміологічних утворень за відповідними семантичними особливостями, лексико-семантичними групами.

Перспективою нашої роботи в цьому напрямі буде дослідження та систематизування німецьких і українських паремій за лексико-семантичними групами.

Література

1. Алефиренко Н. Ф. Фразеология и паремология / Н. Ф. Алефиренко. – М. : Флинта: Наука, 2009. – 344 с.
2. Бондаренко В. Т. К вопросу о лингвистической сущности пословицы / В. Т. Бондаренко. – М. : МГЗПИ, 1990. – С. 11-16.
3. Булаховський Л. А. Вибрані праці : [в 5-ти т.] / Л. А. Булаховський. – К. : Наук. думка, 1978. – 591 с.
4. Величко С. І. Фразеологізми-прислів'я як конституенти функціонально-семантичного поля спонукання в сучасній німецькій мові : автореф. дис. ... к. філол. н. : 10.02.04 «Германські мови» / С. І. Величко. – К., 1996. – 21 с.
5. Колоїз Ж. В. Українська пареміологія : [навч. посіб. для студ. філол. спец. вищ. навч. закл.] / Ж. В. Колоїз. – К. : ТО «Центр-Принт», 2012. – 349 с.

Карина Іграк

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Україна

ЕМОЦІЇ У МОВІ ТА МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ

Мовна картина світу – певний спосіб сприйняття й устрою світу, концептуалізації дійсності, яка історично склалася в повсякденній свідомості певного мовного колективу і відображена в мові сукупність уявлень про світ.

Вперше концепцію мовної картини світу запровадив Гумбольдт, відзначаючи, що при її формуванні саме мова є вираженням інших картин світу людини, які входять в мову [1].

Світ людських емоцій є однією з локальних картин світу. Значущість світу емоцій при вивченні та описі картини світу зумовлена наступними положеннями. Картина світу – це не просто мовний образ реального світу, але, перш за все, суб'єктивний образ об'єктивної реальності, створений людиною. Світ нескінченний, а людина обмежена в своїх можливостях світоспостереження. Будь-яка мовна картина світу містить риси людської суб'єктивності. Вона несе в собі риси антропоморфічності, тобто людського способу сприйняття дійсності. Це не дзеркальне відображення світу, а інтерпретація, що залежить від призми, через яку людина бачить світ.

За Б. І. Додоновим, «емоції є не що інше, як діяльність оцінювання інформації, що надходить у мозок, про зовнішній і внутрішній світ, що кодується відчуттями та сприйняттям у формі його суб'єктивних образів» [2]. Сучасними когнітивно-психологічними науками встановлено, що емоції багатофункціональні. Вони пов'язані з мотиваційним аспектом поведінки людини і виконують, наприклад, функції позитивного або негативного санкціонування, сигнальну, регулятивну, евристичну функцію відображення тощо. У цілому відзначається, що когнітивна функція емоцій дає поштовх до пізнання, компенсує недолік знання, стає каталізатором пізнавального процесу.

Різноманіття і численність концепцій емоцій пояснюється відмінностями в розумінні сутності феномена емоцій і в підходах до їх вивчення. Слід зазначити, що жодна з цих теорій і концепцій не є вичерпною й універсальною (що цілком природно) і залежить від специфіки наукових традицій країн, в яких вони розроблені, і відмінностей в термінологічних системах мов, якими ці концепції сформульовані.

Література

1. Гумбольдт В. фон Избранные труды по языкознанию. – М. : Прогресс, 1984. – 400 с.
2. Додонов Б. И. Эмоция как ценность. – М. : Политиздат, 1978 – 272 с.